

రఘుబంధ స్థాయి

యశోధర వుట్టి పుట్టగానే ఎమ్. బి. ఐ. ఎస్. చదివించి డాక్టరును చేయాలని నిర్ణయించాడు అను తండ్రి కేవలరెడ్డి. ఆ వార మూడాయగా ఆ కుమారుణ్ణి పెద్దలూ తెలిసే పరిచోసాలు మొదలుపెట్టారు.

‘బాద్మాడుని కుంక! అనలు అక్కరంన్నా అబ్బు తాయో, లేదో తెలియదు. అప్పుడే ఏడి కెంత ఆశ? ఎన్ని ఆరోచనలు?’

‘ఒరేయ్, కేవలయ్! నాకు తెలి కడుగుతా—మన పూళ్ళో కాగడాలు పెట్టి వెలికినా దీగిలు చదివిన అడముండ కనిపించదే? ఏ కమాంతం ఇంత కోరిక ఏలా పుట్టిందిరా?’

ఆ కోరిక కేవలరెడ్డికి ఆ వేళ పుట్టింది కాదు. కేవలరెడ్డి మంచి యోషమంతో ఉండగా నమావాన

కప గంతుల మలికార్డునరావు

వలితంగా కొన్ని ఆరోచనలు, అదర్బాలు ఏర్పడ్డాయి. కొంత కాలం గ్రామంలో వామనకలం ఒకదాన్ని స్థాపించి నడిపాడుకూడా.

మొత్తం అతను భూమి భావండు. అయినా, అతను భూస్వామ్య విధానానికి వ్యతిరేక. తీవ్ర భావోద్వేగంతో ఉపన్యాసా లిచ్చేవాడు.

‘ఒరేయ్, అబ్బిగా! ఎందుకురా ఈ వట్టి వట్టి అరుపులు? ముందు ఏ భూమిని పూళ్ళో దీడంకు పంచరాదూ?’

‘నా భూమి పంచినంత మాత్రాన నమస్క తీరదు, బాబాయ్. న్యూన మాతాకి. అంటూకే నా పోరాటం!

‘ప్రజ్వ వ్యవస్థ ఏమిటా నోయిన ఆ గ్రామంలో అతను ఎవరి అభ్యుదయం కోసం పోటా పడతా నంటున్నాడో, కనీసం ఆ వ్యవసాయ కూలీలకూడా అతనికి మద్దతు విస్తరేడు. దానితో అతని పోరాటపు పూపు తగ్గింది.

ఈరోగా పెళ్ళి, తండ్రి పోవటం, వ్యవసాయం బాధ్యతలు పూర్తిగా నెత్తిన వడటంతో అదర్బాలు రఘుబంధ కబుర్లు స్థాయికి దిగాయి.

అలా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్న నమయంలోనే ఒక రోజు పూడికి ఒక డాక్టరు ఉండటం అవసరం అనిపించింది.

‘చదువుకున్న వాళ్ళంతా మూలం తెలుసుకున్నారా! గ్రామాల దేశానికి వెళ్ళేముకుంది నాయకులు ఉపన్యాసా లిచ్చటమే కాని, ఒక్క వాయకుడూ తన కొడుకున

ఆ పూరే ఏమిటి? ఆ ముట్టు వక్కల చాలా పూళ్ళు బాళ్ళు బస్టికి పోవలసిందే!

'అమ్మాయీ! కోర్సు అయిపో వస్తున్నదిగా? ప్రీక్షితు పెట్టడానికి ఏమేం కావాలి చెప్పు? ఇప్పటినుంచి ఏర్పాట్లు చేస్తూంటావా.'

యశోధర తండ్రి వైపు దిశగా చూచింది. అమె ఎప్పుడో కాసి ఆ వల్లెటూరికి రాదు. వచ్చినా చాలా రిజర్వేషన్లుగా ఎవరితో మాట్లాడకుండా, ఇంగ్లీషు వున్న కాలు ఎదుపుకుంటూ రెండు రోజులు కాలక్షేపం చేసి వెళ్ళి పోతుంది.

'అదండీ ఏం తోందర, బాబీ? ఇంకా డిగ్రీ చేరికే తాలేవూగా?'

'ఇవాల కాకపోతే రేపు రామా? పూళ్ళో వాళ్ళు తిట్టువక్కల పూళ్ళు వాళ్ళు నువ్వు ఎప్పుడెప్పుడు తాక్కురై వస్తావా అని ఎదురు చూస్తున్నారు. బాగా ప్రచారం జరిగిపోయిందనుకో. పట్టణంలో తప్ప ఇక్కడ ఏమీ ప్రీక్షితు ఎక్కువగా ఉంటుంది.'

'వరలే, బాబీ. అప్పుడు చూచుకుందాం?' ఇంకో ఆరు నెలల్లో కోర్సు పూర్తి అవుతుంది దానిగా యశోధర చెప్పి పెట్టకుండా అకసాతుగా పూళ్ళోకి దూకింది.

'ఏమిటమ్మా? ఇప్పుడు నెంపు లేం లేవుగా?' ఆ పూటంతా వచ్చిన కారణాన్ని చెప్పకుండా అందరినీ నస్పెన్స్ లో పెట్టి, పా యంకాలానికే చెప్పిందిగా 'బాంబు' పేర్చింది.

'చేసు పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను, బాబీ. అంతా అక్కర్లేల నుంచి, అడుగుపెట్టాల నుంచి తేరుకోక ముందే విషయాన్ని అంజేసే దామె. కొన్నాళ్ళ క్రితం అమె తన పీనియర్ ఒకరిని ప్రేమించింది. అతనూ ఈమెను ప్రేమించాడు. వరస్పరం చేర్చించుకున్నారు. పెళ్ళి చేసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

'మరి ఇంత చదువూ, మా డబ్బూ బాడేదలో పోవవచ్చేదా?'

'అలా ఎందు కనుకోవాలి? పెళ్ళి చేసుకుంటే తాక్కురు వృత్తి చేయకూడదా?'

కేవలరెడ్డి కొంచెం కాంఠించాడు. అయినా, మనసులో ఏదో అసంతృప్తి, నిరాశ!

'ఎర్రగా, బుర్రగా ఉన్నాడని, తాక్కురని ప్రేమించేవాడా? కాస్త కులం, వంశం...'

అమె తండ్రి మాటల మధ్యలోనే నవ్వింది వెళ్ళగా!

'ఎన్ని అదర్సాలున్నా మీరూ అలా అడుగుతారని భావించాలి. అతనిది మన కులమే. మన ప్రాంతమే. మన కన్నా బాగా డబ్బున్న వాళ్ళు. భూస్వాములు పెళ్ళి వాళ్ళ తలిదండ్రులతో మాట్లాడి రండి' అంటూ వాళ్ళు చిరునామా ఇచ్చింది.

చిరునామా చూచి కేవలరెడ్డి సంతోషించాడు. కాబోయే విద్యుంకుడు ఆ ప్రాంతాల్లో చాలా గొప్పవాడు. రాజకీయంగాకూడా వలుకుబడి ఉన్న వాడు. అంతటి వాడితో విద్యు మందలం విజంగా అదృష్టమే! గొప్ప!

'పానియేలే, అమ్మా. మంచి సంబంధాన్నే చూచు కొన్నావ్. కాబీ, పెళ్ళయితే నువ్వు ఈ పూళ్ళో ప్రీక్షిక్ ఎలా చెడతావ్?'

వైద్య విద్యనం

పిల్లల ఆరోగ్య పథకం

పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని పరిరక్షించాలి. రోగాలు రాకుండా కావాలి. పిల్లలను బడిలోనేనే దాకా ఈ కార్యాన్ని నిర్వర్తించడానికి ఈ ఆరోగ్య సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయాలి. తల్లి దండ్రులూ, కుటుంబ వైద్యుడూ, పిల్లల తాక్కురూ ఈ ఆరోగ్య సమావేశాల్లో పాల్గొనాలి. పాపానికి ఆరు నెలల నిండేదాకా నెం నెలా ఈ సమావేశాలు జరగాలి. తరువాత ఏదాదాకా రెండు నెలల కొకసారి, రెండేళ్ళదాకా వారూ నెలల కొకసారి, తరువాత ఆరేళ్ళదాకా ఆరునెలల కొకసారి ఈ ఆరోగ్య సమావేశాలు జరగాలి. ఉన్నవారైతే తమ శిశువుకోసం ప్రత్యేకంగా ఈ సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు. లేనివారికి ప్రభుత్వమో, సేవా సంస్థలో సీనియర్లతో ఈ ఆరోగ్య సమావేశాలు నిర్వహించాలి.

పిల్లలను బడిలోనేకాక కొంత బాధ్యత స్కూలుమీదా, టీచర్లమీదా వదుతుంది. చదువు నేర్చుకోవడానికి కారీరకంగానూ, మానసికంగానూ తగిన స్థాయి చేరుకున్నారా, లేదా అనే విషయం స్కూలు యాజమాన్యవారు ముందుగానే పరీక్షించి తెలుసుకోవాలి. అంగవైకల్యాలు ఈ పిల్లలయితే వారికి తగిన అట పొటలు రూపొందించాలి.

స్కూళ్ళు మెడికల్ ఇన్ స్పెక్షన్ కోసం ప్రతి ఏడాదిని సార్లు ఒక రూపాయి సమాఖ్య చేయటం పరిపాటి. తాక్కురూ ఒకటి రెండు గంటల్లో వెయ్యిమందిని పరీక్ష చేసిపోవటం కూడా పరిపాటి అయిపోయింది. అటువంటి మెడికల్ ఇన్ స్పెక్షన్ వల్ల ప్రయోజనం ఏముంటుంది? ప్రతి ఏడాది ఆరోగ్య పరీక్షి, పరిశుభ్రత, కొంతలా— ఎత్తు, చాటి సైజు, బరువు, దంత పరిశుభ్రత, కంటి చూపు పరీక్ష, వినిపిడి పరీక్ష, గోళ్ళు, వెంట్రుకల పరిశుభ్రత మొదలై నవ్వు క్రమంగా త్వర త్వరగా జరిగిపోవాలి. ఈ క్రంలో హిమోగ్లోబిన్ కాతం పరీక్ష, మూత్ర పరీక్ష జరగాలి. దృష్టి

మాంబ్యం కాసి, మెల్లకన్ను కాసి ఉంటే వేరే వైద్యుల దగ్గరికి పంపాలి. ట్యుబర్క్యులోసిస్ స్పెషిల్ టెస్ట్ చేయాలి. తలలో పేలు, తామర ఉన్నాయో చూడాలి. పిల్లల అందరికీ చిప్ప (ఎస్. ఎస్. ఆర్.) ఎక్స్ రేలు తీసి చూడాలి.. వాగ్ దీలుంటే నిపుణుల దగ్గరికి పంపాలి. స్కూలు వైద్యులు రోదీలు కనుగొన్నప్పుడు కుటుంబ వైద్యులకు నివేదిక పంపాలి.

పాఠశాల ఆరోగ్య పథకంలో మరొక ముఖ్య భాగం పాఠశాల పరిశుభ్రత. క్లాసు గదుల కాటండా, పూర్తి ఆవరణంతో పరిశుభ్రంగా ఉండాలి. అటన్జం వికారంగా ఉండాలి. పాఠశాల భాగాలు శుభ్రంగా ఉండాలి. పిల్లల అందా పాలనా చూపే ఆయాల్లా, టీచర్లూ కూడా ఆరోగ్యవంతులుగా ఉండాలి. క్లాసు గదులు వికారంగా, వాతరంత గారీ, వెలుతురు వచ్చేదిగా, పిల్లలతో క్రిక్కిరిసి లేఖండా ఉండాలి.

ఉపాధ్యాయులు పిల్లలకు ఆరోగ్యసూత్రాలూ బోధించాలి. ప్రతి ఏడాదికి ఒక స్కూల్ హెల్త్ కార్డ్ ఇచ్చి, అందులో రోదీలు నమోదించి తల్లి దండ్రులకు పంపాలి. పిల్లల నాయకులు తగిలించుకోకుండా ఉండే సెలకులూ చేర్చాలి. గాయాల తగిలినప్పుడు వారు ప్రథమ చికిత్స చేసి, తాక్కురూ దగ్గరికి పంపాలి. ఉపాధ్యాయులు ప్రథమ చికిత్సలో అసిస్టు పొంది ఉండాలి.

పిల్లలకు వారాని కొకసారి ఆరోగ్య విధంను గురించి తాక్కురూ, సర్కుల్ క్లాసులు తీసుకోవాలి. ఉపాధ్యాయులు చదివి చెప్పడానికంటే వారు స్వయంబంధంనుంచి చెప్పే పిల్లలకు ఎక్కువ ప్రయోజనకరంగా ఉంటాయి.

పిల్లల ఆరోగ్య పథకం సఫలీకృతం కావాలంటే తలి దండ్రులూ, కుటుంబ వైద్యుడూ, ఉపాధ్యాయులూ, పాఠశాల వైద్యుడూ కలిసి కట్టుగా కృషి చేయాలి. *

డాక్టర్ గుంటుపల్లి రాధాకృష్ణమూర్తి

'ప్రీక్షితు నంగతి ఇప్పటినుంచి ఎందుకూ, వాన్నా? ముందు పెళ్ళి కావాలి. ఆ తరువాత ఆలోచించుకోవచ్చు ఆ నంగతి.'

పిల్ల నిస్తానని పోతే కాబోయే విద్యుంకుడు కంటే ఎక్కి బూర్లున్నాడు. కేరం పెట్టాడు. వైద్యం జరిపితే తన కూతుర్ని కళ్ళ కుదుకుని

కట్టుం లేకుండా ఎవరో చేసుకుంటారని ఆక వద్దాడు కేవలరెడ్డి. పైగా వాళ్ళురూ ప్రేమించుకున్నారయి—ఇంకా కట్టుం అంటాడేమిటి?

'లోకం పోకడ తెలియనట్లు భర్తూకాలవు ఆరోగ్య నలం చేస్తే ఎలాగంటి, బావగారూ? అడవిల్లలు ఎక్కువ జరిపితే ఎక్కువ కట్టుం ఇప్పుకోవాలి.'

